

USE
A
RUBBER

Tom of Finlandin tunnetuimmat työt, homo-eroottiset kuvasarjat nimeltä *Kake* käyttävät sarjakuvamaista kerrontaa, jossa sivun kuva vastaa yhtä sarjakuvavuotta. Vähemmän tunnettu sarja *Mike* on puhtasverista sarjakuvaa samanlaisin virityksin. Tom of Finlandin sarjoissa tarina kerrotaan niin selkeästi kuvin, että usein mukaan liitetty teksti tuntuu tarpeettomalta.

Tom of Finland on epäilemättä laajimmin maailmalla tunnettu suomalainen sarjakuvataiteilija, mutta käytännön syistä kotimaassaan vain oman kohderyhmänsä tietoisuudessa.

Teknisesti Tom of Finlandin työt ovat taidokkaita, ja töillään hän on onnistunut luomaan yleismaailmallista merkkikieltä ja vakiinnuttamaan kehittämiään ihannehahmoja homomiesten alakulttuuriin.

Eroottisten ja osin pornograafisten töiden piirtäjänä Tom of Finland ei ole saanut valtakulttuurilta ansaitsemaansa arvostusta. On sanottu, että Tom of Finland on taiteilijana jäänyt yhtä lailla pornografian yleisemmän alle kuin **Andy Warhol** kaupallisuuden. Kuitenkin Tom of Finlandin töiden ihailijoihin ovat kuuluneet mm. **Olavi Paavolainen** ja **Jean Cocteau**.

Tom of Finlandin työt herättävät voimakkaita reaktioita puolesta ja vastaan. Arvostelun sijaa on löydetty mm. fantasioiden väkivaltaisesta ja alistavasta luonteesta ja naisten lähes täydellisestä puuttumisesta, seikkoja jotka selittyvät kohderyhmän omilla tarpeilla ja seksuaalisilla fantasiolla. Kaket ovat homomiesten satukuvakirjoja, unta ja leikkiä.

Tom of Finlandin töillä on ollut myös sisällöllistä merkitystä: Ensinnäkin hänen töissään on rakennettu myönteistä homoidentiteettiä, joskin alakulttuurille niin tyypillisen itseironian ja paikoin jopa camp-huumorin sävyttämänä. Tomin miehet ovat vahvoja ja komeita, ja he tietävät sen. Toisekseen, valtakulttuurin homofobiset pohjavirrat ovat säikkyneet hänen töitään niiden kliseitä purkavan (ja uusia luovan) idolimaailman vuoksi: Tomin miehet ovat kaikkea muuta kuin arkailevia nynnyjä tai tipumaisia kikattajia, jollaisina homojen vastustajat heidät mieluummin haluaisivat esitettävän.

Tom of Finlandin grafiikkaa joko sellaisenaan tai plagiointina on käytetty laajalti maailman homokulttuurissa, hänen ja hänen hahmojensa nimissä toimii jos jonkinlaista baaria, hotellia yms. ja onpa hänen puvustuksensa ja miestyyppiensä vaikutus näkynyt muotisuuntauksissa ja elokuvissa asti.

Amerikkalaisen kustantajan taiteilijalle aikoinaan antama nimimerkki Tom of Finland on tullut myös tuoneeksi Suomelle ehkä ansaitsematontakin kunniaa laajoissa kansalaispiireissä kautta maailman. Suomen sarjakuvaseura on ensimmäinen julkinen yhteisö Suomessa, joka on katsonut asiakseen palkita tämän elämäntyön.

Suomen sarjakuvaseura ry.

Tom of Finland 1967

Suomen sarjakuvaseura ry. on vuodesta 1972 lähtien jakanut tunnustuspalkintoinaan kolmaisille sarjakuvapiirtäjille **Puupäähattu**. Palkinto on saanut hahmionsa ja nimensä Ola Fogelbergin sarjakuvahahmosta **Pekka Puupää**, ja se on tähän mennessä myönnetty seuraaville piirtäjille:

1972 Toto Fogelberg-Kaila (Pekka Puupää)
1973 Veikko Savolainen (Joonas)
1975 Asmo Alho (Kieku ja Kaiku)
1978 Tarmo Kovisto-Osuuskunta Käyttökävy (Mämmilä)
1979 Veli-Pekka Alere (Pekko)
1980 Tove ja Lars Jansson (Muumi)
1981 Mauri Kunnas (Nyrok City)

1982 Erkki Tenitu (Hymy Eetu)
1983 Jorma Pitkanen (Näkymätön Väinänen)
1984 Kan Suomalainen (Wälskärin kertomuksia)
1985 Kari Leppänen (Raiden)
1988 Ueko Laukkanen (Kaptteeni Kidd)
1989 Timo Mäkelä (Iläijät, Peikkonen)
1990 Tom of Finland (Kake, Mike)